

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	2200 Історія, європеїстика, археологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2200
Назва ОП	Історія, європеїстика, археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Баликін Іван Ігорович, Крюченкова Наталя Олександрівна, Каганов Юрій Олегович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	12.10.2023 р. – 14.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8_5.pdf

Програма візиту експертної групи https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-10/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B8_2.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП корелює зі Стратегією розвитку закладу, органічно вписана у регіональний і галузевий контекст, розроблена та реалізується у тісній взаємодії зі стейкхолдерами. ОП має важливий ціннісний потенціал щодо формування у здобувачів національної ідентичності, резистентності до історичних маніпуляцій, міфів, які продукує країна-агресор.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП формує привабливу освітню пропозицію для здобувачів у контексті ринку праці, одночасно фокусуючись на питаннях історії, методології історії, історії Європи, археології та методики викладання історії у вищій школі. У ЗВО створено дієву систему матеріальної підтримки науково-педагогічних працівників. Науково-педагогічні працівники і здобувачі освіти мають можливість публікувати результати власних наукових досліджень у фаховому періодичному виданні категорії Б "Літопис Волині" (головний редактор - гарант ОП Оксана Каліщук). Реалізовано інноваційний вибір освітніх компонентів через програмний модуль.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Універсальність програми, яка включає в себе три блоки, що пов'язані з історією, європейстикою і археологією, має як переваги, описані в попередньому пункті (Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик), так і зумовлює певні ризики забезпечення якості освіти, особливо для осіб, що вступають на програму за т.зв. "перехресним вступом". ЕГ рекомендує додати до ОК, що передбачають вивчення історії Європи, теми (модулі), які розкривають проблеми європейської інтеграції та європейських студій. Це надасть ОП більш чіткого європейського фокусу. 2. Закритий доступ до текстів кваліфікаційних робіт магістрів. ЕГ рекомендує привести у відповідність зі стандартом спеціальності 032 Історія та археологія другого (магістерського) рівня у частині оприлюднення кваліфікаційних робіт на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу або у репозитарії закладу вищої освіти. 3. Відсутність адаптації до ризиків асинхронного (дистанційного) навчання, що виявляється у недостатності залучення LMS систем до організації освітнього процесу (зокрема, лише з ОК наявні у системі Moodle). ЕГ рекомендує більш активно використовувати інструменти цифровізації, у т.ч. хмарні технології, для диверсифікації форм і методів навчання у турбулентних умовах воєнного часу. 4. Опитування щодо якості вищої освіти на ОП не є системними та потребують, по-перше, залучення усіх стейкхолдерів з метою отримання фідбеку та вдосконалення ОП, по-друге, визначення на рівні закладу (факультету) періодичності та процедур проведення опитувань (соціологічних досліджень). 5. Науково-педагогічні працівники ОП використовують переважно традиційні форми і методи викладання. ЕГ рекомендує активніше залучати інноваційні підходи, прийоми, технології для організації освітнього процесу (проблемні ситуації, професійно-орієнтовані ділові ігри, розгляд кейсів, метод проектів та ін.)

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Проаналізувавши «Стратегію розвитку Волинського національного університету імені Лесі Українки на 2020–2024 рр.» (<https://cutt.ly/swQ5CwIO>), можна констатувати, що ОП «Історія, європеїстика, археологія» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Волинського національного університету імені Лесі Українки. Гуманітарна складова в освітньому і науковому просторі Університету є його традиційною і актуальною рисою. Стратегія корелює, зокрема, з ОП у частині "Університетська спільнота" ("Університет як центр незалежної інтелектуальної думки й активна пасіонарна частина громадянського суспільства незалежної України. Університет відстоює право на власну думку, а також ті процеси, які відбуваються в українському суспільстві, пропонує та ініціює зміни, спрямовані на розвиток країни"). На фінальній зустрічі перший проректор Громик Ю.В. наголосив на тому, що історична школа ВНУ є ровесницею ЗВО. Глибина академічних традицій посилює значущість ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічей з групою забезпечення, роботодавцями та здобувачами освіти було підтверджено, що для врахування інтересів та пропозицій здобувачів вищої освіти під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП проводяться періодичні заслуховування та розгляд пропозицій здобувачів під час проведення зустрічей, круглих столів, на яких відбувається моніторинг і обговорення ОП (<https://cutt.ly/iwQ5CkaV>). Проводяться анкетування здобувачів (<https://cutt.ly/8wQ5CFoZ>). Проте експертна група рекомендує вироблення більш чіткого інструментарію опитувань (соціологічних досліджень) з урахуванням усіх стейкхолдерів (як здобувачів освіти, так і НПП, роботодавців та випускників). На зустрічі зі студентським самоврядуванням його представники підтвердили регулярність проведення опитувань здобувачів. Під час цих опитувань порушуються питання щодо поліпшення організації процесу навчання та підвищення результативності науково-дослідної діяльності та здобуття фахових компетентностей. Залученість до процесів перегляду та модернізації ОП підтвердили і роботодавці під час онлайн зустрічі. Залучення роботодавців здійснюється шляхом подання пропозицій та особистих контактів з гарантом і здобувачами освіти. Співпраця учасників освітнього процесу з представниками академічної спільноти відбувається під час проходження здобувачами освіти археологічної та музейної практики у Державному історико-культурному заповіднику у м. Луцьку, участі у роботі науково-практичних конференцій та інших заходах.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП розроблена з урахуванням вимог, які висловлюються роботодавцями до підготовки високопрофесійних фахівців в історичній галузі, що має забезпечити їм соціальну мобільність і стійкість на ринку праці. Випускники ОП продовжують навчання на програмах третього рівня освіти, вибудовують кар'єру в ширшій гуманітарній та суміжних сферах. ОП в цілому відповідає тенденціям ринку праці. ОП враховувала досвід ОП інших українських та зарубіжних університетів, зокрема щодо підходів до формування переліку освітніх компонентів. Враховано досвід Львівського національного університету ім. Івана Франка, Ужгородського національного університету (<http://surl.li/llxdu>, <http://surl.li/llxen>, <http://surl.li/llxcb>). За свідченням гаранта, цілі ОП та програмні результати навчання визначались завдяки співпраці з колегами з Вроцлавського університету (Польща) (<https://cutt.ly/dwQ5CBTZ>), зокрема звернуто увагу на отримання практичних навичок здобувачами вищої освіти та залучення їх до наукових проєктів. Науково-педагогічні працівники, які забезпечують ОП, вивчають іноземний та вітчизняний досвід під час стажувань в інших ЗВО, участі у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, інших наукових заходах. Регіональний аспект пов'язаний з відповідністю Стратегії розвитку Волинської області на період до 2027 року, затвердженій рішенням обласної ради від 13.10.2020 р. №32/3 (<https://cutt.ly/LwQ5C9ZC>). Волинезнавча тематика є пріоритетною для написання студентами кваліфікаційних робіт. З огляду на теми здобувачів освіти, експертна група вбачає за потрібне звернути увагу на європеїстичну складову в назві ОП: включити теми, які стосуються європейських студій та європейської інтеграції.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ЕГ засвідчує, що ОП «Історія, європеїстика, археологія» в цілому відповідає основним вимогам, які визначені Стандартом вищої освіти України для другого (магістерського) рівня галузь знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 032 Історія та археологія (<https://cutt.ly/awQ5VfyQ>). В ОП загалом враховані наступні вимоги Стандарту: 1) обсяг кредитів ЄКТС становить 90, що відповідає вимогам Стандарту; 2) мінімум 35% обсягу ОП спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних компетентностей; 3) обсяг практики передбачає 9 кредитів ЄКТС; 4) перелік загальних та спеціальних компетентностей відповідають Стандарту; 5) програмні результати навчання відповідають Стандарту. Норма про те, що кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу або у репозитарії закладу вищої освіти виконана частково (доступ у закритому форматі з локальної мережі ЗВО).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Посилена увага до загальноінституційного розвитку університету та гуманітарної складової підготовки фахівців, чому й сприяє дана ОП та освітній процес за нею. Затребуваність ОП на ринку праці. ОП добре вписана в регіональний аспект; Ефективно налагоджені механізми співпраці між структурними підрозділами університету та стейкхолдерами; Здатність ЗВО до ефективного спілкування із зовнішніми зацікавленими сторонами дозволяє систематично отримувати оцінку якості освітніх послуг і забезпечувати практичний компонент у процесі навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Неконкретність в питаннях використання досвіду вітчизняних та зарубіжних ЗВО. ЕГ рекомендує запрошувати стейкхолдерів на засідання групи забезпечення ОП з метою отримання зауважень та пропозицій, участь в засіданнях "круглих столів" з питань модернізації ОП тощо. Складова «європеїстика», на думку ЕГ, вимагає більш широкого представлення у ОП. Експертна група рекомендує вироблення більш чіткого інструментарію соціологічних досліджень з урахуванням усіх стейкхолдерів (як здобувачів освіти, так і НПП, роботодавців та випускників). Експертна група рекомендує забезпечити відкритий доступ до текстів кваліфікаційних робіт на веб-сайті ЗВО або в Інституційному репозитарії закладу Аналіз тем кваліфікаційних робіт здобувачів освіти спонукає експертну групу рекомендувати гаранту звернути увагу на розширення спектру тем робіт, які стосувалися б європейських студій та європейської інтеграції.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

З огляду на загальну відповідність цілей ОП вимогам підкритеріїв проектування освітньої діяльності та програмних результатів навчання з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, зокрема на галузевому і регіональному рівнях, а також тенденцій і запитів ринку праці, наведені сильні сторони та позитивні практики ОП. Зауваження носять некритичний характер. Експертна група дійшла висновку щодо відповідності ОП Критерію 1 рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОП відповідає вимогам чинного Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 31.05.2021 №603 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/06/07/032-Istoriya.ta.arkheol-mah.21.10.22.pdf>). Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Цикл загальної підготовки становить 14 кредитів ЄКТС, цикл професійної підготовки - 52 кредити ЄКТС. На опанування вибіркового освітнього компонента виділено 24 кредити ЄКТС, що складає 27% від загальної кількості кредитів.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП затверджена Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 7 від 25.05.2023 р.). Розробка і затвердження ОП здійснено відповідно до локальних нормативних документів ЗВО - Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021->

02/Polozhennia_perehliad_zakryttia_OP.pdf) та Порядку формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки зі змінами та доповненнями, затверджений Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки 30.03.2023 р.

(https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D0%9E%D0%9F_%D0%B4%D0%BE_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87._%D0%BF%D0%BB_2023%20%D0%91%2C%D0%9C%2C%D0%90%20_.pdf) ПРН ОП повною мірою відповідають Стандарту вищої освіти (ПРН 1- ПРН 9). Співставлення ОП і силабусів свідчить про забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми. Водночас ЕГ звертає увагу, що ПРН 6 "Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання" позначений у Матриці відповідності як такий, що забезпечується ОК 1, 4, 10, 11, 12, 14, 18. Натомість у силабусі ОК 1 "Проектний менеджмент" відсутні відповідні теми, які були б пов'язані зі змістом названого програмного результату навчання. ЕГ оцінює це як технічну помилку упорядників ОП, констатує, що ПРН досягається усіма іншими ОК повною мірою. Освітні компоненти являють собою умовні 4 блоки дисциплін, пов'язаних із вивченням питань історії, археології, європеїстики та методики викладання історії у вищій школі. Такий синтез ОК, на думку ЕГ, є логічним і системним. ОК становлять взаємозв'язок, що у сукупності свідчить про досягнення заявлених цілей та ПРН. Водночас ЕГ констатує певні перетини та дублювання тем між ОК Методика навчання історії у закладах вищої освіти та Методика і організація наукових досліджень. ЕГ отримала від учасників фокус-груп роз'яснення, що поняття "європеїстика" трактується у широкому контексті як історія Європи, що розходиться з поширеними підходами в історіографії стосовно європеїстики як європейських студій з наголосом на питаннях європейської інтеграції.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 032 Історія та археологія. Об'єкт вивчення та професійної діяльності: історія України та інших країн в усіх її проявах. Цілі навчання: підготовка здобувачів освіти, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері історії та археології. ОП включає в себе освітні компоненти історичної, дидактичної, методологічної спрямованості.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ЕГ засвідчує дотримання законодавства у частині реалізації права здобувачів на вільний вибір дисциплін. Здобувачі освіти мають право обирати освітні компоненти, що запропоновані для інших освітньо-професійних програм і рівнів, або певну сертифікатну програму, яка реалізується в Університеті, і в інших закладах вищої освіти (зокрема, закордонних), відповідно до реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти. Вибір освітніх компонентів магістрами здійснюється на перший рік навчання упродовж першого тижня та упродовж квітня-травня на другий рік навчання. ЕГ відзначає як інноваційну практику використання окремого програмного модуля «ПС-Журнал успішності-Web». Здобувачі освіти підтвердили алгоритми застосування цього продукту, що засвідчує дотримання з боку ЗВО принципів незаангажованості та неупередженості при реалізації індивідуального вибору навчальних дисциплін. Перелік вибіркового ОК представлений на сайті <https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/istoriya-yeuropeyistyka-arkheolohiya-plan-zatv-2023-g> і містить коротку анотацію дисциплін. Формування спеціалізованих груп для вивчення вибіркового освітнього компонента відбувається, враховуючи мінімальну чисельність здобувачів освіти у групі, – не менше як 7 осіб, що підтверджено в рамках спілкування ЕГ з фокус-групами. Упродовж усього періоду електронного голосування здобувач освіти може переобирати (змінювати перелік) освітніх компонентів, які бажає вивчати.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Відповідно до навчального плану підготовка здобувачів на ОП передбачає 3 практики: Педагогічна практика в ЗВО (3 кредити), Археологічна та музейна практика (3 кредити), Переддипломна практика (3 кредити). У своїй сукупності практики дозволяють здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, що засвідчено роботодавцями. ЕГ виявлено технічну неузгодженість між навчальним планом і локальним нормативним документом ЗВО. Відповідно до п.5.11 Порядку формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/ПорядокОП_до_навч_пл_2023%20Б%2СМ%2СА%20_.pdf), на кожен тиждень виробничої практики встановлюється не менше як 1 кредит. Натомість навчальний план ОП вказує, що на ОК Педагогічна практика у ЗВО

відведено 4 тижні при 3 кредитах. Силабус переддипломної практики має постреквізитом кваліфікаційну роботу. У графіку освітнього процесу переддипломна практика планується безпосередньо перед захистом кваліфікаційної роботи. Водночас відповідно до Положення про випускні кваліфікаційні роботи (проєкти) ЗВО (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_pro_vypusknii_kvalifikatsiini_roboty.pdf) "не пізніше ніж за місяць до захисту студент подає на відповідну кафедру для реєстрації: виконану випускню кваліфікаційну роботу (проєкт)". Стосовно цієї неузгодженості ЕГ отримала роз'яснення від керівника навчального відділу про подання за 30 днів на кафедру чернетки (проєкту) кваліфікаційної роботи та її оформлення й доопрацювання під час практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок підтверджено ЕГ в рамках фокус-груп. Акцент здійснено на формування навичок проєктного менеджменту через викладання відповідного ОК, що є актуальним для сучасного ринку праці. Навички командної роботи, лідерські якості формуються під час проходження здобувачами археологічної, музейної та педагогічної практик у ЗВО. Специфіка дисциплін історичного профілю зумовлює формування навичок критичного мислення. Водночас ЕГ встановила, що академічний персонал на ОП використовує здебільшого традиційні форми і методи навчання, що ускладнює формування soft skills.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ на підставі вивчення навчального плану, ОП, локальних нормативних документів, зокрема Порядку формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у ВНУ імені Лесі України, констатує, що обсяг ОК та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Загальний обсяг становить 2700 годин (90 кредитів ЄКТС), у тому числі на загальну підготовку відведено 420 годин, на професійну підготовку 1560 годин, вибіркові освітні компоненти 720 годин. У структурі аудиторних годин 48 % припадає на лекційні заняття, 52 % - на семінарські та практичні. На кваліфікаційну роботу відведено 3 кредити, що на думку ЕГ, є недостатнім для якісного процесу підготовки кваліфікаційної роботи. Під час фокус-групи здобувачі підтвердили ЕГ, що їх в цілому задовольняє обсяг часу, відведений на навчальні заняття та самостійну роботу в межах ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти не реалізована на ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП сприяє здобувачам набутти навички проведення наукових досліджень (в рамках підготовки кваліфікаційної роботи) та викладацької діяльності (педагогічна практика) з дотриманням принципів академічної доброчесності. Реалізовано вільний вибір дисциплін через автоматизований програмний алгоритм. Архітектура програми є оригінальною, синтетичною, логічно структурованою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. З огляду на необхідність посилення проблематики європейських студій на ОП, рекомендовано додати до ОК 6, 7, 13 модулі (теми) з питань європейської інтеграції, європейської культури, політики, економіки. 2. Рекомендовано усунути технічні неузгодженості між локальними нормативними документами ЗВО і навчальним планом ОП (щодо термінів подання кваліфікаційної роботи та співвідношення тижнів/кредитів проходження практик). 3. Використання традиційних форм і методів викладання ускладнює формування soft skills. Рекомендовано урізноманітнити освітній процес за рахунок навчальних дискусій, проблемних ситуацій, професійно-орієнтованих ділових ігор, творчих завдань. 4. Освітній процес не адаптований під ризики воєнного стану щодо можливостей асинхронного навчання. У системі Moodle ЗВО представлено лише 3 ОК на ОП. Рекомендовано вжити заходів щодо розробки електронного (цифрового) контенту, використання LMS систем. 5. Рекомендовано включити питання щодо задоволеності здобувачів організацією освітнього процесу до програми опитувань (соціологічних досліджень).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ оцінює критерій 2 як такий, що має рівень відповідності В, оскільки недоліки не є суттєвими. Зауваження щодо посилення європейської складової, усунення технічної неузгодженості у локальних документах та урізноманітнення форм і методів викладання можуть бути зrealізовані при плановому перегляді ОП, у найкоротші терміни. Названі зауваження не призвели до зниження якості освіти за ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті (https://vstup.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/2023_Правила_прийому_ВНУ.pdf). Правила прийому розроблено відповідно до Порядку прийому на навчання для здобувачів вищої освіти в 2023 р., затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2023 р. № 276 та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28 березня 2023 р. № 519/39575. Також в правилах прийому міститься інформація щодо умов вступу для осіб з особливими освітніми потребами – відповідно до п.7.1 «у разі подання документів на участь у вступних випробуваннях особами з особливими освітніми потребами заклад вищої освіти забезпечує відповідні умови для проходження ними творчих конкурсів, співбесід, фахових іспитів та вступних іспитів для іноземців».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Згідно з правилами прийому вступ на ОП здійснювався на основі ОС «бакалавр», «магістр» (ОКР «спеціаліст»). Для конкурсного відбору на навчання за ОП зараховувалися бали ЄВІ 2023 року та фахового іспиту (Програма фахового іспиту зі спеціальності 032 Історія та археологія (освітньо-професійна програма – Історія, європейстика, археологія) дозволяє виявити рівень базових знань з історії і сучасної історіографії). Також обов'язковою умовою вступу було написання мотиваційного листа. У випадках, передбачених правилами прийому, замість результатів ЄВІ (обох компонентів) використовувалися результати співбесіди з іноземної мови.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності є чіткими та зрозумілими. Вони регулюються такими документами: Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mimtv>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/mimtn>), Положенням про порядок переведення, поновлення, відрухування здобувачів освіти та надання їм академічної відпустки у ВНУ імені Лесі Українки

(<http://surl.li/leuce>), Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/mimum>). Під час академічної мобільності перезарахування вивчених освітніх компонентів здійснюється на підставі поданих здобувачем освіти документів: академічної довідки з переліком та результатами вивчення освітніх компонентів, кількістю кредитів й інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів, завіреної в установленому порядку у ЗВО-партнері та звіту встановленого зразка. На ОП було визнано та перезараховано результати навчання П. Є. Пилипука (ОК Наукова комунікація іноземною мовою та ОК Методологія і організація наукових досліджень) та О. О. Мнацаканяна (ОК Наукова комунікація іноземною мовою).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті визначаються Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/mhpla>), є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Порядок та процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті є наступною: здобувач звертається з заявою на ім'я декана факультету, відбувається уточнення необхідної інформації ЗВО, декан створює Предметну комісію, яка розглядає надані документи, проводить аналіз відповідності силябусу ОК, проводить співбесіду зі здобувачем та ухвалює рішення (не визнати результати; визнати результати та зарахувати їх як семестрову атестацію; частково визнати результати та зарахувати їх як поточну атестацію; призначити вид підсумкового оцінювання відповідно до зазначеного у навчальному плані для ОК, що може бути перезарахований). На ОП здобувачці Ю. О. Мартиненко було зараховано волонтерську діяльність у Волинському регіональному музеї українського війська та військової техніки як атестацію з тем другого модулю з ОК Компаративістика у вивченні новітньої історії України.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

До сильних сторін ОП у контексті Критерію 3 відноситься: чіткі та зрозумілі правила прийому на навчання, що не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО; врахування в правилах прийому особливостей ОП; чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу; наявна практика перезарахування результатів навчання, отриманих у формальній освіті; чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ рекомендує посилити участь здобувачів ОП у програмах академічної мобільності; збільшити інформування здобувачів про можливість навчання засобами неформальній освіті, зокрема використовувати можливості онлайн-освіти, із подальшим визнанням результатів в освітньому процесі.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП та діяльність за ОП відповідають підкритеріям 3.1-3.4 критерію 3. Правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті, враховують особливості ОП; Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, а також результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідно до розділу 4.5 Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки основними видами навчальних занять у закладах вищої освіти такі: лекція, лабораторне, практичне/семінарське, індивідуальне заняття, консультація. Відомості про самооцінювання та результати роботи ЕГ з фокус-групами академічного персоналу і здобувачів освіти засвідчують, що на ОП застосовуються переважно традиційні (класичні) методи навчання, характерні для фундаментальної підготовки істориків. Водночас самостійна робота здобувачів передбачає виконання дослідницько-пошукових завдань, таких як підготовка словників, перекладів, анотацій, рефератів, робота з онлайн-архівами та бібліотеками. Здобувачі освіти засвідчили відповідність форм і методів навчання вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, що виявляється також у можливості обирати керівника і тему кваліфікаційної роботи, місце проходження виробничих практик.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Силабус ОК є основним обов'язковим документом навчально-методичного супроводу освітнього процесу. У ЗВО на основі рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти розроблено і затверджено Пояснювальну записку до складання силабуса освітнього компонента https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/22_Силабус._положення_ред.pdf?_gl=1*_1lfoais*_ga*MjMwMDA3NjgoLjE2OTc5MDQ2ODA.*_ga_D52DF5Q8N3*MTY5NzcxMjQoMC4zLjAuMTY5NzcxMjQoMC42MC4wLjA. Силабус освітнього компонента погоджується гарантом освітньої програми, затверджується, перезатверджується протоколом кафедр. ЕГ пересвідчилася у відповідності усіх силабусів ОК форми, структури і змісту, яка на правах автономії ухвалена закладом. Під час фокус-груп встановлено, що робочі програми навчальних дисциплін не є обов'язковим елементом методичного забезпечення освітнього процесу. Силабуси оприлюднені на сайті університету у вільному доступі <https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/istoriya-yevropeyistyka-arkheolohiya-plan-zatv-2023-g> Для оперативного інформування щодо змін в розкладі в університеті використовується електронний розклад занять <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>. Інноваційною ЕГ вважає існування електронного кабінету здобувача освіти як єдиної точки доступу до сервісів, що у своїй сукупності свідчить про створення закладом умов надання здобувачам вищої освіти належного доступу до інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Інтеграції навчання і досліджень на ОП сприяють інституційно: Археоцентр (керівник – В. Баюк), навчально-наукові лабораторії «Центр українсько-польських досліджень» (керівник – М. Кучерепа) та «Історична спадщина порубіжжя Центральної та Східної Європи» (керівник – Л. Стрільчук) (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istoriyi-politologiyi-ta-natsionalnoyi-bezpeky>). На факультеті історії, політології та національної безпеки функціонують проблемні гуртки «Влада, соціум, індивід у середньовічній Європі» (керівник – Карліна О. М.), «Друга Річ Посполита: влада і суспільство» (керівник – Разиграєв О.В.), "Практичні аспекти археологічних досліджень" (керівник - В. Баюк); "Україна й Польща: історична ретроспектива та сучасні виклики" (керівник - О. Каліщук); "Гібридні війни у сучасній геополітиці". Проблемні групи діють відповідно до Типового положення <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/TYPOVE-POLOZHENNYA-PRO-NAUKOVI-GURTKY-TA-PROBLEMNI-GRUPY-2.pdf>

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ встановила, що зміст ОК періодично оновлюється науково-педагогічними працівниками як результат власних наукових досліджень, проходження програм підвищення кваліфікації. Гарант ОП О. Каліщук є головним редактором наукового фахового періодичного видання категорії Б "Літопис Волині". Опанування сучасними досягненнями і практиками у галузі історичної науки засвідчує участь викладачів у міжнародних та всеукраїнських конференціях, стажування у наукових установах України (В. Баран, О. Карліна) та за кордоном (О. Каліщук, О. Карліна, О. Разиграєв, Л. Стрільчук). Оновлення змісту ОК реалізується також з урахуванням новітніх досягнень у галузі (оновлено зміст ОК Археологічна та музейна практика, Переддипломна практика). Методичний та дидактичний компоненти освітнього процесу вдосконалюються завдяки проходженню сертифікатних курсів у ЗВО «Компетентнісне електронне навчання й менеджмент в університеті», 2021 р. (Л.Стрільчук, О. Карліна); «Створення електронних курсів у системі управління навчанням Moodle за спеціальностями», 2022 р. (О. Карліна, О. Разиграєв).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Аналіз, здійснений у межах фокус-груп, у т.ч. з керівником міжнародного відділу, підтверджує дані відомостей про самооцінювання щодо кореляції освітньо-наукового процесу на ОП з інтернаціоналізацією діяльності закладу. ЗВО через сайт <https://inter-dep.vnu.edu.ua/актуальні-можливості/> інформує здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників щодо можливостей академічної мобільності, грантових і проектних пропозицій. Доц. О. Разиграєв є науковим співробітником Інституту історії ім. Тадеуша Мантойфеля Польської академії наук (<https://ihpan.edu.pl/wspolpracownicy/razyhrayev-oleh/?fbclid=IwARoRMjiRpuQ7Ke-zrcgzyju3uakWIwmG4ZcQE724zxfjxLnPhvxbWEYBCSM>). Проф. О. Каліщук восени 2022 р. отримала стипендію «Діалог» Інституту політичних досліджень ПАН. Стажування в Università Ca'Forsari de Venesia Dipartimento di Studi Umanistici Storiadale Modioevo 2021 р. пройшла проф. Л. Стрільчук. Підтверджено факти про активну участь викладачів ОП у міжнародних і зарубіжних конференціях. Так, проф. Л. Стрільчук та проф. О. Каліщук 2022 р. були учасниками традиційних Українсько-польських зустрічей та круглого столу «Жінки у війні» (м. Білосток РП, 7-8 вересня 2022 р.). Доц. О. Карліна брала участь у Міжнародному історичному конгресі «Переосмислення України та Європи: нові виклики для істориків» (м. Вільнюс, 15-17 вересня 2023 р.). Позитивною практикою є проведення гостьових лекцій («Минуле між політикою і наукою – інтерпретація чи реконструкція», 30 травня 2023 р., доктор габлітований, професор, заступник декана факультету історико-педагогічних наук Вроцлавського університету Ярослав Сирник (<http://surl.li/lmctf>). У ЗВО функціонує Центр студій Європейського Союзу як результат реалізації на базі ЗВО проекту Кафедра Жана Моне "Студії ЄС у ВНУ імені Лесі Українки" програми Європейського Союзу Еразмус+ впродовж 2019-2022 рр. На ОП не зафіксовано прикладів міжнародної академічної мобільності серед здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Освітній процес здійснюється на основі сучасних досягнень у галузі історичної науки, новітніх методологічних підходів, спирається на визнані наукові школи. У ЗВО розроблено збалансований та студентоцентризований формат силабусів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Рекомендувати активізувати роботу Наукового товариства аспірантів і студентів щодо залучення здобувачів ОП до наукової діяльності 2. Посилити міжнародну академічну мобільність здобувачів на ОП 3. Використовувати можливості міжнародних проектів (зокрема, Erasmus+) для урізноманітнення форм і методів викладання та інтернаціоналізації ОП

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Рекомендації не є свідченням суттєвих недоліків, вони спрямовані на подальше вдосконалення ОП, зокрема у частині інтернаціоналізації, що в умовах війни, об'єктивно, є проблематичним. З огляду на це, ЕГ визначає рівень відповідності за Критерієм 4 як В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. **Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.**

Форми і методи контролю за результатами навчання та їхнього оцінювання розроблені відповідно до Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях від 29 червня 2022 р. (<http://surl.li/dmnhd>), Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки (<http://surl.li/bexcg>). Процедура проведення контрольних заходів з ОК прописана у силабусах, які оприлюднено у Каталозі ОП та вибіркових ОК (<http://surl.li/llyib>). Розклади заліково-екзаменаційної сесії розміщені на сайті ЗВО (<http://surl.li/lmdae>) та в електронному розкладі (<http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>). Положення про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки від 29 червня 2022 р. (<http://surl.li/dmnhh>). Останнє визначає критерії комплексного оцінювання знань здобувачів, розроблене з метою удосконалення системи контролю якості знань здобувачів та її адаптації до загальноєвропейських вимог. У силабусах виписана Система оцінювання курсу, Політика курсу і Умови допуску до підсумкового семестрового контролю, перелік контрольних питань курсу. Це прописано в Положенні про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/dmnhd>). Основними формами контролю є поточний контроль та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовки здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Форми та методи поточного контролю визначені викладачами і записані в силабусах. Вони враховують студентоцентричність та індивідуальний підхід в організації освітнього процесу, сприяють систематизації та закріпленню знань і вмінь здобувачів. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача. Семестровий контроль проводять у формі іспиту або заліку з конкретного ОК в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальним планом, та терміни, встановлені графіком навчального процесу. Студенти, які одержали незадовільні оцінки під час заліково-екзаменаційної сесії, можуть ліквідувати академічну заборгованість (згідно з графіком заліково-екзаменаційної сесії). Повторне складання допускається не більше двох разів з кожного ОК: один раз викладачеві, інший – комісії, створеній розпорядженням декана факультету. Здобувачі освіти, які не з'явилися на іспит без поважної причини, вважаються такими, що отримали незадовільно. Це дозволяє перевірити досягнення програмних результатів навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів вищої освіти регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/emsxx>). Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи відповідно до вимог чинного Стандарту вищої освіти спеціальності 032 Історія та археологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України No 603 від 31 травня 2021 р.).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведення контрольних заходів у ЗВО відбувається відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ ім. Лесі Українки, Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ ім. Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у ВНУ ім. Лесі Українки. У силабусах дисциплін, які оприлюднено на сайті університету (<http://surl.li/llyib>) перелічені критерії, за якими здійснюється поточний контроль знань на семінарських заняттях, оцінювання участі у дискусії, дебатах, тестів, тренінгах, розв'язування задач/кейсів, індивідуального завдання/індивідуальної роботи студента, роботи в малих групах, модульної контрольної роботи/контрольної роботи, реферату, а також аналітичної записки, аналітичного есе, аналізу твору тощо. Поточний контроль реалізується у формі опитування, захисту лабораторних робіт, виступів на практичних (семінарських) заняттях, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачем. Модульний контроль (у випадку, якщо передбачений силабусом освітнього компонента – складова частина поточного контролю, що здійснюється у формі виконання здобувачем модульного контрольного завдання (контрольної роботи, тесту, колоквіуму тощо). Об'єктивність забезпечує чіткість формулювання вимог щодо виконання контрольних завдань, проведення їх у письмовій формі з наступним публічним обговоренням їх результатів, чітко визначеною шкалою оцінювання. Здобувачі освіти мають право відмовитися від поточної контрольної оцінки з можливістю подальшого складання заліків чи екзаменів. Перескладання заліків та екзаменів дозволяється не більше двох разів із кожної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, що фіксується у контрольних відомостях з ОК. Здобувачі, які не атестовані в затверджений для них термін, мають право на повторну атестацію в наступний термін роботи ЕК упродовж трьох років після закінчення ЗВО. Врегулювання будь-яких видів дискримінації базоване на їх попередженні та боротьбі із ними. Відповідно до Статуту університету посадові та інші особи, які перебувають з університетом у трудових відносинах, беруть на себе зобов'язання не вчиняти та не брати участь у корупційних правопорушеннях, інформувати про виникнення конфлікту інтересів. У ЗВО діє Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ ім. Лесі Українки (<https://cutt.ly/wwQ5VYxx>).

Уведено уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції, діяльність якої регламентує відповідне Положення (<http://surl.li/fvqrn>). В університеті діє «Скринька довіри» /«Лінія довіри» для виявлення фактів корупційних порушень (<http://surl.li/efull>). Випадків звернень щодо корупційних діянь не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Університет пропагує і реалізує політику академічної доброчесності на основі Статуту Волинського національного університету ім. Лесі Українки (<http://surl.li/pnoo>), Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету ім. Лесі Українки від 25 травня 2023 р. (<http://surl.li/jawpx>), Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету ім. Лесі Українки від 14 березня 2022 р. (<http://surl.li/ehcbh>), Положення про випускні кваліфікаційні роботи (проекти) від 29 червня 2022 р. (<http://surl.li/lmdgn>). З метою моніторингу дотримання академічної доброчесності університетською спільнотою створено Комітет з етики наукових досліджень Волинського національного університету ім. Лесі Українки (<http://surl.li/cqlom>). Питання дотримання принципів академічної доброчесності обговорюють під час вивчення ОК Методика і організація наукових досліджень. Є методичні рекомендації щодо виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт з історії (<http://surl.li/mioem>). З метою запобігання академічному плагіату в ЗВО створено електронний фонд кваліфікаційних робіт здобувачів, що функціонує нажалі у закритому режимі. Норма про те, що кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу або у репозитарії закладу вищої освіти порушена. Університетом підписано договір про співпрацю між ЗВО та компанією «Антиплагіат» і ТЗОВ «Плагіат» щодо перевірки академічних та наукових робіт (наукових публікацій) НПП та ЗО на плагіат на сервісах Unicheck, StrikePlagiarism, Plagiat.lviv.ua (<http://surl.li/ankkx>). Можна стверджувати, що в університеті утвердилася практика обов'язкової перевірки наукових текстів перед їх розміщенням у електронному фонді кваліфікаційних робіт здобувачів, що функціонує нажалі у закритому режимі. У силабусах навчальних дисциплін міститься вимога дотримуватись академічної доброчесності. Факт виявлення плагіату в академічних текстах здобувачів освіти призводить до їхньої академічної відповідальності: недопуску до захисту кваліфікаційної роботи, заборони враховувати публікації як опублікований результат кваліфікаційної роботи, до повторного проходження оцінювання знань з освітнього компонента ОП. У ході реалізації ОП працівники та здобувачі освіти в університеті не притягувалися до відповідальності за порушення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність ґрунтовної нормативної бази щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічної доброчесності. Інформованість здобувачів щодо контрольних заходів, оцінювання та академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Норма про те, що кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу або у репозитарії закладу вищої освіти порушена, оскільки доступ до цих текстів наразі здійснюється у закритому режимі. Експертна група рекомендує усунути порушення щодо оприлюднення текстів кваліфікаційних робіт на веб-сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання чіткі, зрозумілі, прозорі у застосуванні, доступні для ознайомлення, вони забезпечують об'єктивність оцінювання. В університеті в цілому, і на даній ОП учасники освітнього процесу дотримуються принципів та правил академічної доброчесності. На думку експертної групи, реалізація ОП загалом відповідає визначеному рівню критерію. Зазначені недоліки не є критичними.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ підтверджує належний рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, задіяних у реалізації програми, а також дотримання п. 37 Ліцензійних умов. На сайті факультету у відкритому доступі наявна інформація про освіту, досвід роботи, коло наукових зацікавлень, професійні відзнаки, нагороди, членство в організаціях. ЕГ позитивно відзначає факт створення окремих сторінок про викладачів ОП на платформі Wikipedia (наприклад, [На підставі вивчення інформації про публікаційну діяльність науково-педагогічних працівників за останні 5 років, стверджується її релевантність проблематиці ОК, які забезпечують ці викладачі. Завідувач кафедри історії України та археології Володимир Баран є фундатором наукової школи з новітньої історії України, яка має всеукраїнське визнання, є автором фундаментальних монографій та підручників](https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/Баран_Володимир_Кіндратович?_gl=1*1afd9w3*_ga*MTUzMTI0NTcyOC4xNjk3OTY1MjEz*_ga_D52DF5Q8N3*MTY5Nzk2NTIxMy4xLjEuMTY5Nzk2NjcyMC42MC4wLjA.)

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного відбору у ЗВО регламентуються Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Волинському національному університеті імені Лесі Українки <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2020-11/Положення.pdf> . Конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників в порядку конкурсного відбору оголошує ректор, про що видається відповідний наказ. Конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників оголошується в період від п'ятимісячного терміну до закінчення строку трудового договору (контракту) осіб, які займають ці посади, та не пізніше двох місяців після закінчення строку трудового договору (контракту) осіб, які займали ці посади. Кандидатури претендентів на заміщення вакантних посад завідувача кафедри, професора, доцента, старшого викладача, асистента обговорюються на засіданні працівників кафедри. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента кафедра може запропонувати йому попередньо прочитати пробні лекції, провести практичні заняття в присутності науково-педагогічних працівників Університету. Як засвідчили в рамках фокус-групи ректор ЗВО, начальник відділу кадрів та начальник навчального відділу, терміни укладання контрактів, як правило, 5 років. При обранні на вакантні посади беруться до уваги показники публікаційної активності, дотримання ліцензійних умов, результати рейтингування. Академічний персонал підтвердив, що процедури конкурсного добору є прозорими і відкритими.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залученню роботодавців до освітнього процесу на інституційному рівні сприяє Рада роботодавців факультету, яка діє відповідно до Положення (<https://drive.google.com/file/d/1mtFE6IQmxxtOZo28TrWjAufjdzBfhMBG/view?pli=1>). Основними завданнями Ради є надання рекомендацій щодо вдосконалення ОП, підтримка виробничої практики, залучення професіоналів-практиків до освітнього процесу, поглиблення профорієнтаційної діяльності. На сайті ЗВО відсутній персональний склад Ради роботодавців ЕГ пересвідчилась у залученні до освітнього процесу представників Державного історико-культурного заповідника м. Луцька, Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти, Волинської православної богословської академії. Позитивною практикою ЕГ вважає реалізацію елементів дуальної освіти через співпрацю з роботодавцями на основі тристоронніх договорів. У 2020 році факультет розпочав реалізацію принципів дуальної освіти. Так, у травні 2020 року була підписана угода про дуальну освіту із Адміністрацією державного історико-культурного заповідника у м. Луцьк

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час роботи у фокус-групах ЕГ знайшла поодинокі підтвердження залучення представників роботодавців, професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу. Так, знайшла підтвердження інформація Відомостей про самооцінювання щодо викладання ОК Методика викладання історії у закладах вищої освіти завідувачка кафедри теорії та методики викладання шкільних предметів Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти Оксана Муляр. Наявні приклади проведення відкритих лекцій для здобувачів ОП (19.03.2023 - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії та методики навчання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка Ірина Скакальська; 30.05.2023 – доктор габілітований, професор, заступник декана факультету історико-педагогічних наук Вроцлавського університету Ярослав Сирник.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЕГ з'ясувала, що у ЗВО здійснюється підвищення кваліфікації науково-педагогічними працівниками засобами як формальної, так і неформальної освіти. Як приклади, гарант ОП О. Каліщук підвищувала кваліфікацію в Інституті історії Литви АН Литви (10.2018 - 01.2019), професор Л. Стрільчук проходила стажування в Università Ca'Foscari de Venesia Dipartimento di Studi Umanistici Storiad al Modioevo (04.2021 – 06.2021), доцент О. Разиграєв - в Українському католицькому університеті (10.2018-04 2019), Німецькому історичному інституті у Варшаві (01-03.2021 р.), Центрі міської історії Центрально-Східної Європи (м. Львів) (08.2021 р.) У ЗВО проводиться науково-методичний семінар «Методика навчання історії: пріоритети та сучасні виклики». Локальним нормативним документом, який регулює наукові стажування є відповідне Положення ЗВО <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Polozhennya-pro-naukove-stazhuvannya.pdf>

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час зустрічі з менеджментом ЗВО та науково-педагогічними працівниками ЕГ знайшла підтвердження інформації про комплексну модель стимулювання науково-педагогічних працівників, розроблену закладом, виходячи з принципів академічної та фінансової автономії. Так, стимулюється публікаційна активність у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз, захист докторських дисертацій. Важливим інструментом стимулювання академічного персоналу є щорічне рейтингування діяльності науково-педагогічних працівників і кафедр. За результатами рейтингу у 2022 р. премійовано 6 науково-педагогічних працівників ОП (Стрільчук Л., Разиграєв О., Каліщук О., Баран В., Бортнікова А., Крамар Ю.). Механізми фінансового стимулювання - надбавки, премії, зменшення аудиторного навантаження. Навчальне навантаження є зменшеним також для гарантів освітніх програм. Засобами морального заохочення є відзнаки МОН України, обласної та міської рад, Подяки ректора, нагрудні знаки ВНУ ім. Лесі Українки. Проф. В. Баран є Заслуженим діячем науки і техніки України (2018). Центром інноваційних технологій та комп'ютерного тестування регулярно проводяться курси, спрямовані на підвищення цифрових компетентностей науково-педагогічних працівників, зокрема щодо навчання роботі в Moodle для викладачів університету (<https://moodle.vnu.edu.ua./mod/forum/discuss.php?d=4839>)

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Глибина академічних традицій, наявність авторитетних наукових шкіл, актуальність публікацій усіх викладачів ОП тим ОК, які вони забезпечують 2. Наявна практика зарубіжних стажувань і підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників 3. Розгалужена модель матеріального стимулювання академічного персоналу, створення умов для їх професійного розвитку

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Враховуючи несистемний характер залучення професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу, рекомендовано активніше використовувати ці можливості, у т.ч. через технології дистанційного навчання, онлайн майстер-класи, гостьові лекції. Результати зарубіжних стажувань рекомендовано втілювати через участь у міжнародних освітніх і наукових проєктах.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Оскільки рекомендації не містять ознак критичних або суттєвих недоліків, ЕГ доходить висновку про оцінку рівня відповідності за критерієм В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЗВО має достатні фінансові та матеріально-технічні ресурси для провадження освітньої діяльності на ОП. ЕГ ознайомилася з матеріальною базою ЗВО під час відео-огляду та на сторінці офіційного вебсайту (<https://cutt.ly/Q99CkAl>). Освітній процес відбувається у корпусі D на вул. Шопена, 24, де розміщено факультет історії, політології та національної безпеки, в корпусі С на вул. Банковий, 9 та в корпусі В на вул. Винниченка, 30. До інфраструктури ЗВО входять: навчальні корпуси, лабораторії, спортивно-оздоровчі та соціально-побутові об'єкти, 6 гуртожитків, база відпочинку «Гарт», ботанічний сад, бібліотека, що містить понад 838 тис. примірників документів на традиційних та електронних носіях (<https://library.vnu.edu.ua>) та репозитарій (архів нараховує 25 тис. матеріалів, розміщених у відкритому доступі <https://evnuir.vnu.edu.ua>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей з фокус-групами було підтверджено, що ЗВО забезпечує для всіх учасників освітнього процесу безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. Здобувачі мають вільний доступ до бібліотеки, електронної бібліотеки (<https://cutt.ly/c95gYoZ>), електронного репозиторію (<https://cutt.ly/s93xKoH>), науково-метричних баз, зокрема WebofScience та Scopus, в корпусі можна підключитися до мережі «Інтернет» за допомогою Wi-Fi.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Відповідно до Статуту ВНУ ім. Лесі Українки ЗВО забезпечує безпечні та нешкідливі умови навчання та побуту. Учасники освітнього процесу дотримуються вимог з охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки відповідно до інструкцій. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалася, що в навчальному корпусі дотримано норми протипожежної безпеки, обладнано укриття (<http://surl.li/lmeor>). Також здобувачі пройшли заняття з надання домедичної допомоги (<http://surl.li/giqvw>), в ЗВО відкрито мультимедійний вогневий комплекс (<http://surl.li/lmepe>) та організовано навчання з безпечного поводження зі зброєю (<http://surl.li/djeer>). Для підтримки психологічного здоров'я учасників освітнього процесу функціонує Психологічна служба.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічі з фокус-групами було підтверджено наявність дієвого механізму інформаційної, організаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. Інформаційна підтримка здійснюється за допомогою інформаційних ресурсів ЗВО; освітню, інформативну та консультативну підтримку надають викладачі, куратори та деканат; психологічну – Психологічна служба. Також в ЗВО функціонує Благодійний фонд «Освітній фонд імені Лесі Українки». На вебсайті ЗВО є розділ «Куди звернутися студенту, якщо?» (<https://vnu.edu.ua/uk/kudy-zvernutysya-studentu-yakshcho>), де розміщено контактну інформацію для отримання студентами різних видів підтримки. Зворотній зв'язок зі здобувачами відбувається через анкетування. Під час дистанційного навчання підтримка здобувачів здійснювалася за допомогою месенджерів (Telegram, Viber) та електронної пошти. Здобувачі ОП у рамках фокус-груп підтвердили достатню підтримку під час використання технологій дистанційного навчання.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Відповідно до п. 9.12 Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ ім. Лесі Українки (<https://cutt.ly/33rHoJ5>) ЗВО створює необхідні умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами. Під час зустрічей було підтверджено, що особи з особливими освітніми потребами мають вільний безперешкодний доступ до навчання. В ЗВО створено безбар'єрний освітній простір для маломобільних осіб: корпуси обладнані пандусами, ліфтами, кнопками виклику персоналу, функціонує Реабілітаційна клініка (<https://vnu.edu.ua/uk/reabilitatsiy-na-klinika>), яка надає допомогу пацієнтам із порушеннями опорно-рухового апарату, відкрито інклюзивний хаб «Простір дії» (<https://cutt.ly/33rLckn>). Головний корпус оснащений приміщенням для матері та дитини. На ОП навчається О. О. Михальчук, який має вади зору, тому форми контролю він складає у усно.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій є зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Локальним документам в питанні боротьби з корупцією є наказ ректора «Про деякі питання запобігання корупції у ВНУ імені Лесі Українки» від 07.10.2021 р. (<https://cutt.ly/A3rCmUT>). Врегулювання конфлікту інтересів, дотримання прав людини за ознакою раси, релігії, протидія гендерній дискримінації, протидія сексуальним домаганням, булінгу регламентовано Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій в університеті (<https://cutt.ly/13r95m1>). В разі виникнення конфліктної ситуації здобувачі можуть написати скаргу та розмістити її у Скриньці довіри.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

До сильних сторін ОП у контексті Критерію 7 ЕГ відносить: безперешкодний доступ до приміщень ЗВО особам з особливими освітніми потребами та іншим маломобільним групам населення, функціонування Інклюзивного хабу Простір ідей, Центру культури та дозвілля.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ рекомендує продовжувати розвивати матеріально-технічну базу ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП та діяльність за ОП відповідають підкритеріям 7.1-7.6 критерію 7. Матеріально-технічна база ЗВО забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання, освітнє середовище є безпечним для всіх учасників освітнього процесу, наявні необхідні умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами, чітка та зрозуміла процедура вирішення конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм визначаються Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях від 29 червня 2022 р. (<http://surl.li/dmnhd>), Порядок формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки від 30 березня 2023 р. (<http://surl.li/miodm>), Положення про кафедру Волинського національного університету ім. Лесі Українки від 28 червня 2022 р. (<http://surl.li/erflo>), Положення про Вчену раду Волинського національного університету ім. Лесі Українки від 01 грудня 2020 р. (<http://surl.li/beumm>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки від 30 вересня 2021 р. (<http://surl.li/beuct>) Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки від 24 грудня 2020 р. (<http://surl.li/wstd>). Перегляд ОП був зумовлений появою Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 032 Історія та археологія. Аналіз Стандарту та опису ОП показав, що ОП, у цілому, відповідає Стандарту вищої освіти. Відповідно до отриманих рецензій, аналізу досвіду функціонування аналогічних ОП в інших ЗВО було уведено новий ОК Актуальні проблеми новітньої

історії України замість ОК «Тоталітарні системи 20 ст.: джерела, історіографія» з метою набуття здобувачами освіти фахових компетентностей. За результатами обговорень та на підставі отриманих рецензій було узгоджено теоретичну та практичну складову – педагогічну практику в ЗВО перенесено на другий семестр. Оновлення ОП відбувається за погодженням усіх зацікавлених сторін – здобувачів освіти та роботодавців, структурних підрозділів та посадових осіб університету (завідувачів кафедр, вченої рада факультету, проректора з навчальної роботи та рекрутації, навчального відділу, Вченої ради). На сторінці спеціальності ОП «2200 Історія, європеїстика, археологія» на сайті університету (<http://surl.li/llyib>) наявна пошта гаранта Каліщук Оксани Миколаївни для отримання зауважень, рекомендацій та пропозицій до ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до Положення про Вчену раду факультету (навчально-наукового інституту) Волинського національного університету ім. Лесі Українки від 01 грудня 2020 р. (<http://surl.li/beuml>) здобувачі вищої освіти входять до складу вченої ради факультету історії, політології і національної безпеки, на засіданнях якої обговорюють ОП. Таким чином, ЗО регулярно беруть участь у процесі періодичного перегляду ОП. Здобувачі освіти другого (магістерського) рівня є серед членів робочої групи з перегляду ОП. У ході проведення моніторингу реалізації ОП здобувачі висловлюють свої пропозиції, які обговорюються при наступних переглядах ОП. Здобувачі вищої освіти можуть брати участь у перегляді ОП під час публічних обговорень, де вони мають можливість продемонструвати своє бачення освітнього процесу на ОП і шляхи його вдосконалення. Діяльність студентського самоврядування регламентує Положення про студентське самоврядування у ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/olyo>). Вищим представницьким органом є Студентська рада університету, а на факультетах та у гуртожитках – студентські ради. Відповідно до Положення про студентське самоврядування у ВНУ ім. Лесі Українки до основних напрямів діяльності студентського самоврядування належить збір, аналіз та узагальнення зауважень та пропозицій осіб, які навчаються, щодо освітнього процесу; внесення пропозицій щодо контролю за якістю освітнього процесу, змістом ОП, проведення їх аналізу, надання рекомендацій, за потреби, пропозицій оновлення та вдосконалення змісту; внесення пропозицій щодо вдосконалення силабусів ОК і навчальних планів, аналізу та узагальнення зауваг. На факультеті історії, політології та національної безпеки студентську раду очолює Катерина Вітюк, яка входить до складу вченої ради факультету. Як представник здобувачів освіти вона може впливати на якість освіти через залучення до ухвалення різноманітних рішень. Представники органів студентського самоврядування беруть участь у роботі стипендіальної та апеляційної комісії, формуванні рейтингів студентів, їхню думку враховують при вирішенні конфліктних ситуацій, процедурі визнання результатів формальної, неформальної та інформальної освіти.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Зв'язок роботодавців з членами робочої групи та гарантом ОП «2200 Історія, європеїстика, археологія» є досить міцним та тривалим. Роботодавці долучаються до обговорення версій ОП шляхом надання рецензій та участю у «круглих столах» та особистісного спілкування щодо обговорення проєктів ОП. Щоправда на сторінці ОП не розміщені рецензії від роботодавців. Роботодавці як члени Наглядової ради та члени Ради роботодавців факультету беруть участь у процесі періодичного перегляду ОП. Потенційні роботодавці включені до складу робочої групи з перегляду ОП та є її рецензентами. Під час відеоконференції з роботодавцями, останні запевнили експертів у якості підготовки здобувачів у ВНУ ім. Лесі Українки, активній участі у «круглих столах» та міжособистісному спілкуванні з гарантом щодо здобувачів та ОП. Протягом спільного обговорення пропозицій, запрошені роботодавці (Л. Мірошниченко-Гусак (Волинського краєзнавчого музею), В. Фультмес (Волинська православна богословська академія), В. Баюк (Волинської археологічної експедиції Інституту археології НАН України, Державний історико-культурний заповідник «Старий Луцьк»), С. Щєблюк (Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки»), Н. Миронюк (Волинська мала академія наук)) разом з експертами запропонували для впровадження новітні методи викладання на ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Інформацію щодо працевлаштування, кар'єри випускників спеціальності дозволяють отримати опитування та спілкування з випускниками НПП факультету, кураторів академічних груп, у яких вони навчалися, працівників деканату. У складі університету діє спеціалізована організація – Асоціація випускників ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/mioer>), яку очолює доцент кафедри історії України та археології Лариса Понедельнік. На сайті університету розміщено Анкету випускника (<http://surl.li/ewdii>), де передбачені питання щодо працевлаштування та кар'єрного зростання. Асоціація випускників ВНУ ім. Лесі Українки представлена також у соціальній мережі Facebook (<http://surl.li/bkylk>), що сприяє контакту з випускниками та висвітленню їх наступного кар'єрного зростання. Кар'єрний шлях успішних випускників висвітлює інформаційно-іміджеве видання «Золотий фонд Університету ім. Лесі Українки: енциклопедія випускників».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Візит експертної групи показав, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти враховують під час удосконалення ОП. В університеті діє механізм реагування на зауваження й пропозиції експертних комісій, які виникають при акредитації ОП різних спеціальностей. Результати акредитацій ОП розглядають на засіданнях Вченої ради університету та у структурних підрозділах ЗВО, на заняттях Школи гарантів. Серед побажань попередньої експертної оцінки щодо поліпшення якості підготовки майбутніх фахівців у галузі історії та археології була висловлена пропозиція збільшити кількість електронних навчальних ресурсів із нормативних ОК. На платформі Moodle розроблено три ОК. Зокрема «Методика навчання історії у закладах вищої освіти» (<http://surl.li/mioew>). У процесі апробації знаходиться електронний курс Історія сучасної цивілізації: війни, революції, збройні конфлікти (розробник – д. і. н., доц. О. Разиграєв). Електронні версії наукових і навчально-методичних видань викладачів розміщені у репозитарії університету (<http://surl.li/egklt>). Експертна група вважає, що цього недостатньо для ефективного налагодження освітнього процесу в умовах війни та ймовірного переривання очного навчального процесу. Університет організовує обговорення ОП із залученням потенційних роботодавців – Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти (заступник директора з науково-педагогічної діяльності проф. О. Дем'янюк), Волинської православної богословської академії (директор доц. В. Вакін), Волинського обласного музею (директор О. Важатко), Коледжу технологій, бізнесу та права ВНУ ім. Лесі Українки (директор доц. С. Щєблюк). З метою підвищення ефективності практичної підготовки ЗО до керівництва архівною та музейною практикою залучено НПП з практичним досвідом археологічних розвідок та музейної роботи доц. Сергія Панишка.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час відеоконференцій зі співробітниками ЗВО, експерти підтвердили, що університет реагує на зауваження та рекомендації, сформульовані при акредитації інших ОП, до гарантів доводиться інформація. На основі переглянутих рекомендацій експертів, під час вивчення документації та роботі з фокус групами, можна відмітити, що були враховані наступні рекомендації з попередніх акредитацій – залучення здобувачів до обговорення ОП, розміщення актуальної інформації про ОП на сторінці університету, публікація інформації стосовно пропозицій до проекту (протоколи засідань «круглих столів»), поглиблення роботи з роботодавцями, створення анкети для роботодавців, створення інформаційних Telegram-каналів для здобувачів. Наступні рекомендації ще потребують врахування та доопрацювання – залучення здобувачів до академічної мобільності, проблеми з розміщенням документів на сайті, удосконалення анкет для здобувачів для врахування питань про навантаження та особливості ОП тощо. Експерти рекомендують продовжити впровадження рекомендацій експертних груп

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час взаємодій з фокус-групами зацікавлених сторін стало очевидним, що всі учасники освітнього процесу позитивно сприймають набір цінностей і зміст, що визначають якість освіти як основну мету і вважають її забезпечення спільною відповідальністю. При аналізі відеоконференцій з представниками ВНУ імені Лесі Українки, експерти переконалися в наявності високого ступеня культури якості в цьому вищому навчальному закладі. Сприяє цьому належна регуляторна база, що регулює освітні процеси, академічна доброчесність, система внутрішнього контролю якості освіти, моніторингові процедури, ефективне вирішення конфліктних ситуацій, належне матеріально-технічне забезпечення, а також систематична підтримка студентів та інших учасників освітнього процесу. Усі учасники освітнього процесу, включаючи студентів, науково-педагогічний персонал, структурні підрозділи та адміністрація, виявили глибоке розуміння цих процесів. Представники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти в ході діяльності вченої ради факультету історії, політології та національної безпеки, навчально-методичної комісії факультету, навчально-методичної ради університету, кафедр факультету, у складі груп забезпечення з ОП, на засіданнях яких обговорюється ОП та освітній процес. Вони беруть участь у розробці, затвердженні та обговоренні ОП, методичних розробок і навчальних посібників тощо, в екзаменаційних комісіях, в атестації. НПП впроваджують нові практики і результати власних наукових досліджень у викладання ОК, що відображає регулярний перегляд силабусів. Гарант, адміністрація факультету проводять неформальні консультації із викладачами, збираючи інформацію про удосконалення ОП. В університеті функціонує Навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Налагоджена робота внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Організація спеціалізованих заходів з обговорення змін до ОП, консультацій гарантам – «круглих столів». Тісна співпраця з роботодавцями. Сформована культура якості на всіх рівнях, яка сприяє розвитку ОП та реалізації освітньої діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Експертна група рекомендує: 1) залишати проекти ОП на сайті навіть після закінчення громадського обговорення, або ж до появи наступного проекту для забезпечення прозорості та доступності інформації. Це також забезпечить можливість порівняння та аналізу розвитку освітніх програм з часом. 2) актуалізувати сторінку Асоціації випускників ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/mioer>) 3) запровадити більш системний підхід до професійного шляху випускників. Наразі моніторинг працевлаштування здійснюється не з усіма випускниками.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ЗВО є сформована система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Рекомендації експертів щодо врахування попередніх рекомендацій експертів Національного агентства можуть бути втілені найближчим часом. Це дає підстави для оцінювання Критерію 8 за рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу прописані у таких документах: Статут ВНУ ім. Лесі Українки (<https://cutt.ly/K3iBQC1>), Колективний договір ВНУ ім. Лесі Українки на 2021–2025 року (<https://cutt.ly/j3iBDF5>), Правила внутрішнього розпорядку ВНУ ім. Лесі Українки (<https://cutt.ly/K3rgqV7>), Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ ім. Лесі Українки (<https://cutt.ly/D3rqR2o>), Положення про порядок і процедуру вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/nrtv>) та ін. Правила і процедури, що регламентують права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими, а учасники освітнього процесу обізнані щодо своїх прав та обов'язків.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному сайті ЗВО створено розділ Громадське обговорення ОП (<https://cutt.ly/e3ptwJR>), де оприлюднюються проекти ОП та НП. Для зворотного зв'язку ЗВО використовує Анкету для пропозицій. ЕГ зазначає, що на сторінці Громадське обговорення є проект навчального плану (<http://surl.li/mhpss>), проте відсутній проект ОП. Також відсутня практика оприлюднення на сайті отриманих пропозицій та зауважень від стейкхолдерів щодо перегляду ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному вебсайті ЗВО оприлюднено: профіль ОП, який містить інформацію щодо галузі знань, форми навчання, можливостей працевлаштування, унікальності та регіональної специфіки ОП; освітню програму; навчальний план; перелік нормативних освітніх компонентів; перелік вибіркового освітніх компонентів (<http://surl.li/llyib>). Інформація є точною та достовірною, в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

До сильних сторін ОП у контексті Критерію 9 відноситься: чіткість і зрозумілість правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу; наявність розділу «Громадське обговорення»; оприлюднення інформації на офіційному вебсайті ЗВО в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендує продовжувати вчасно інформувати учасників освітнього процесу, заінтересованих сторін та суспільства про ОП; оприлюднювати не лише проєкт НП, але й проєкт ОП; оприлюднювати на сайті отриманих пропозицій від стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП та діяльність за ОП відповідають підкритеріям 9.1, 9.3: визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу; заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства, проте є часткова невідповідність підкритерію 9.2 критерію 9, а саме оприлюднення проєкту ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

B

Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Каганов Юрій Олегович

Члени експертної групи

Баликін Іван Ігорович

Крюченкова Наталя Олександрівна